

Onor. Biblioteca Universităţii din Cluj
Sibiu

Evening Herald

Megjelenik mindennap a vasárnapokat és ünnepeket
követő napok kivételével
Dr. VUCETICH ENDRE
vezetőségével

Ziarul Comunităţii Maghiare din România
A Romániai Magyar Népkegyesség lapja

A Timis-Torontali törvényszék bejegyzési száma 88.
(Dos. No. 934/1938)
Dr. VARNAY ELEMÉR
felelős szerkesztő

Irország nem tágit

Az elmúlt világháborúban számos irországi hazafi a legteljesebb semlegességet követelte, ugyan de Irország mégis félmillió önkéntessel vett részt a háborúban, természetesen Anglia szüntelen ösztönzésére. Ami azonban akkor lehetséges volt, az nem fog már megtörténni, mert a mostani háború céljaira Irország egyetlen katonát sem bocsát az angolszász szövetségesek rendelkezésére. Sőt a mai Irország szigorú semlegessége révén nyíltan kivált mindazon angol politikai érdekcsoportokhoz tartozó államok kötelekéből, amelyek úgy érzik, hogy létük az angol sorsközösségnek van kötve. Irország rendíthetetlen elhatározását mi sem bizonyítja jobban, mint De Valera miniszterelnök nyilatkozata, amelyben határozottan tiltakozik az amerikai csapatok Északirrországra való jövetelére ellen és ugyanakkor leszögezi azt is, hogy a dublini kormány ebben a kérdésben sem az Egyesült Államok, sem pedig Anglia kormányával nem tanácskozott. Ez az állásfoglalás annyira világos és tiszta, hogy minden további magyarázatot feleslegessé tesz. Dublin tehát vállalja ellenállásának minden fenyegető következményeit és bár tudja, hogy megatartása következtében gazdasági zárlat és egyéb következmények is juthatják, mégis kitart ezen elve mellett és a kicsinyke szigetország, mert szabadságát, független nemzeti létét nem hajlandó feláldozni még akkor sem, ha a legnagyobb megpróbáltatásokat is kell majd vállalnia.

Irország nem akar többé sem éléskamrája, sem sorozási területe lenni Angliának. De nem vállalja a leányállam szerepét sem, bármilyen nyomást gyakorol is rá hatalmas szomszédja. Nem vállalja azt a szerepet sem, amelyet Irak és Irán volt kénytelen az erőszak parancsa következtében a közelmultban vállalni. Az 1940 év június havában angol ösztönzésre Északirrország miniszterelnöke megkísérelte ugyan a dublini kormányt arra bírni, hogy álljon végre teljesen a brit világbirodalom oldalára és távolítsa el Németország és Olaszország külügyi képviselőit. Néhány hónappal később viszont a kanadai kormány egyik tagja próbálkozott meg azzal, hogy Irországot tengelyellenes magatartásra bírja. Ez a politikai ugyanis felhívást intézett De Valerához, hogy a háború tartamára Kanada számára ir támogatásokat engedjen át. Irország azonban nem volt hajlandó elhinni, hogy német veszély fenyegeti és így nem állt kötélnék. Hogy mit szándékozott ezzel a meszterkedéssel az angol politika, az nyilvánvaló: Egyszerűen igent kellekettlen volt részére Irország semlegessége, másrészt nagyon szerette volna hadműveleti területnek a magános szigetországot is. Természetesen ezekben a vágyakozásokban legnagyobb szerepet játszottak azok a kikötők, amelyeket az 1938-ban kötött egyezmény alapján Irország visszakapott. Bere Haven, Long Swilly és Cobb ezek a mostanában sürin szereplő kikötők, amelyeknek jelentősége annál nagyobb, mert száz kilométerrel közelebb fekszenek az amerikai tengeri utakhoz, mint az angol kikötők. Ezek az utak pedig éppen azok, amelyek legjobban megtámadhatók a német flotta és a légierők részéről. A legutóbbi hónapokban valóságos politikai háború indult meg a kikötők használatáért.

Megemlékeztető körülmény, hogy a meggyőző offenzívában Amerika játsza most az első hegedűt. Ugyanakkor az angol sajtó Irország semlegessége ellen foglalt állást és a Sunday Express kerekén kijelenti, hogy De Valerát a bolondok házába lehet küldeni, ha még továbbra is olyan makacsul ragaszkodik országja semlegességéhez. Most, amikor az amerikai expedíciós csapatok partra szálltak Északirrországra, még hevesebben sürgetik Irországot, hogy adja fel eddigi álláspontját. A katonai szakértők máris kifejtik, hogy az ir sziget a legalkalmasabb egy a gyakorlatok, mint a kiképzés szempontjából, de a támadás, valamint a védelem szempontjából is a legmegfelelőbb. Ha pedig De Valerával nem lehet beszélni szép szóval, úgy beszéljenek az angolok részéről a tettek. Fenyegetésekben tehát nincs hiány, de Irország nem adja fel semlegességét és részlethíveteleket sem teljesít, bármilyen legyen annak ára.

Irország büszkes marad önmagához és küzdelmekben gazdag, de büszke történelmére. Ezen történelem tanúsága szerint Irország soha nem adta fel önállóságát és évszázados küzdelmében soha nem késekedett akár legjobbjait is feláldozni szabadsága érdekében. Ugyanezek az eszmék vezetik ma is a kicsiny sziget bátor népét.

Megindult a japán támadás Ausztrália ellen!

Port Darwint, Ausztrália legfontosabb északnyugati hadikikötőjét bombázzák a japánok - Tokióban úgy vélik, hogy Anglia a Csendes-óceánról visszavonul az indiai-óceánra s a brit birodalom új védelmi háromszöge (Hongkong-Szingapur-Port Darwin helyett) Melbourne-Colombo-Fokváros lesz

Bangkokból érkezett jelentések közölték, hogy erős japán légi egységek hatásos támadást intéztek az ausztráliai Port Darwin ellen. A város katonai célpontjait mindenféle nagyságu bomba találta.

Ausztrália, mely ellen most szintén megindult a japán támadás, az ötödik világrész néven ismert földrész: a mintegy 7 millió 700 ezer négyzetkilométernyi területet 1775-ben fedették fel és az angolok 1788-ban vetették meg lábukat Ausztráliában. Jelenleg mintegy 7 millió ember él ott. Legnagyobb városa Sidney, mintegy másfélmillió lakossal, utána Melbourne következik, egymillió lakosával. A mai Ausztrália lakosságának ösei fejenek voltak, mert Anglia kezdetben fejen telepek használta fel ezt a hatalmas lakatlan szigetet.

Az ötödik világrész gazdaságilag még nagyrészt kiaknázatlan föld. Egyes termékeny vidékei szinte lakatlanok, mert a bevándorlást, különösen a japánokét, erősen korlátozták. Különösen jelentős Ausztrália buzatermelése, juh- és szarvasmarha tenyésztése, valamint cukornád ültetvényei. Ausztrália földje általában könnyű lehetőségeket biztosít a japán hadműveletek számára, mert felszíne nélkülözi a nagy egyenetlenségeket. Ausztráliának általában nincsenek kellően megerősített támaszpontjai az egyetlen Port Darwin kikötőjén kívül, mely harmadik déli pillére annak az erődháromszögnek, mely Anglia távolkeleti birtokait védelmezte. Hongkong már elesett, Szingapur előtt hatalmas offenzíva folyik, Port Darwint pedig most kezdte bombázni a japán légierő. Port Darwin korántsem oly erős, mint Szingapur, a japán haderő tehát jóval könnyebben birtokába tudja keríteni. Ha ez megtörténik, a japán csapatok könnyen partraszállhatnak és összpontosított támadást intézhetnek a hatalmas szigetország fontos pontjai ellen.

Sikeressé japán bekerítő hadműveletek — nagy hadizsákmány

Tokióból jelenti a Rador: A japán császári főhadiszállás csütörtökön délután négy órakor az alábbi hadijelentést adta ki: A Maláji-félsziget nyugati partvidékén, január 25-én a japán erők, miután Batu Palat helységtől husz kilométerre délkeletre, Senggarang közelében mintegy négyezer ellenséges

katonát bekerítettek, megsemmisítő csapatot mértek az ellenségre. E harcok folyamán a japán erők 35 harcikosit, 164 különböző kaliberű löveget, 243 gépkocsit, valamint nagymennyiségű lőszert és egyéb hadianyagot zsákmányoltak.

Anglia új védelmi központja az Indiai-óceánon

Tokióból jelenti a „Tokio Nishi-Nishi” című japán lap nagy figyelmet keltett vezércikkében azt írja, hogy

Anglia feladta a sikeres ellenállás reményét a Csendes-óceán délnyugati részében, mindenekelőtt pedig Singapurnál.

A lap véleménye szerint Anglia védelmi központját az Indiai-óceánra helyezik át és a jövőben a Melbourne-Colombo-Fokváros háromszögére akarja kiépíteni védelmi rendszerét. Ezzel egyidejűleg a Csungking számára szánt utánpótlás kirakodó kikötőjét Hanggunból Kalkuttába helyeznék át. A japán lap értesülése szerint gyorsított ütemben folyik a nagy száraz-

földi ut kiépítése, amelyet Anglia Irakon és Iránon át egész Indián keresztül szándékozik vezetni.

CORREGIDOR HELYŐRSÉGÉT

FELSZOLÍTOTTÁK A MEGADÁSRA

Tokióból jelenti a Német Távirati Iroda: A japán erők főparancsnoksága rádió útján felszólította a corregidor erőd helyőrségét (Fülöp-szigetek), hogy adja meg magát.

Ugyanekkor rádió útján buzdították a Fülöp-szigetek lakosságát, hogy az ország újjászervezése és saját java érdekében működjenek együtt Vargas elnök új kormányával. (Rador).

„Az angolok évszázados kegyetlen indiai uralma rövidesen véget ér”

Bangkokból jelenti a Német Távirati Iroda: Bangkok esztendőnk óta most élte át a legizgalmasabb hétvéget. Vasárnapra virradó éjszaka lőtték le az első angol bombázógépet Bangkok fölött. Vasárnap reggel a fél város kivonult a közeli banánültetvényre, hogy láthassa a lelőtt Blenheim-repülőgép roncsait. Vasárnap délután terjedt el futótűzként a Nagybritanniának és Egyesült Államoknak szóló hadüzenet híre és mindenütt nagy örömet keltett. Hétfőn reggel a Thaiföld fővárosában élő hinduk egybegyűltek a Király-téren, hogy az 1939 január 26-i Hindu függet-

lenségi fogadalomról megemlékezve megünnepeljék a hindu függetlenségi napot. A hinduk vezére a szabad hinduk önkéntes csapata előtt feltűzte a szabad hinduk lobogóját. Svami Saryananda, az indiai nemzeti tanács elnöke és más hindu vezetők, valamint thaiföldi és japán kormányzati tisztviselők szóltak ezután az óriási tömeghez, hangoztatva, hogy az angolok évszázados kegyetlen indiai uralma rövidesen véget ér. A tömeg ujjongva ünnepelte a szabad Indiát, valamint Thaiföldet és Japánt.

Az állami közigazgatás ujjaszervezésénél a kormány szigorú intézkedéseket tett a közérdek megvédésére

A miniszterelnökség közleménye

Bucarestből jelenti a Rador: A miniszterelnökség közli: Annak a kiméletlen és határozott akciónak a keretében, amellyel a kormány az állami közigazgatás ujjaszervezését kívánta megvalósítani, hogy ennek alapja a munkás és áldozatos szellem, fegyelmű és a közérdek iránti tisztesség legyen, szigorú intézkedéseket hozott azokkal szemben, akik egyéni érdekeiket a közérdekkel és saját vagyonukat a közvagyonnal összetévesztik.

Ennek nyomán 1941 december 31-én a katonai és polgári bíróságok előtt kétszázöt tisztviselő ügye felelt. Hetvenhat ellen az eljárás folyamatban van, negyvenegy pedig már elítéltek. A bíróság három kényszermunkára, tizenhatot fogházra, tízet pénzbírságra, tizenegyet munkatáborba való utalásra ítélte, egyet pedig elbocsátott.

Mindenkinek tudomásul kell vennie, hogy Antonescu tábornagy utasítását adott, hogy minden, az állami tisztviselők által elkövetett törvénytelen séget példásan és azonnal megtoroljanak. A visszacsatolt tartományok tisztviselőinek büntetése szolgáljon például, jegyezzék meg, hogy a köztisztviselői hivatal nem nyújt semmiféle személyi előjogot, ellenkezőleg a közérdekek gondozásának terhét jelenti. A törvény kereteit túllépő események nem menekülnek meg a szigorú büntetés elől. Ezekben a kivételesen nehéz időkben, amelyen a nemzet ártomány, a román közigazgatást hassa át az ország iránti kötelességérzet és hivatástudat. A kormány nem riad vissza semmiféle intézkedéstől, amíg a kitűzött célt nem éri el.

Német tengeralattjárók újabb tizenhárom ellenséges hajót süllyesztettek el az amerikai vizeken

A német véderő főparancsnoksága a vezéri főhadiszállásról tegnap a következő harcéri jelentést adta ki:

A keleti fronton tovább folynak a hadműveletek. A Faröer-szigeteken és Skócia északkeleti partjain a német harci repülőgépek kikötőberendezéseket és ellátási üzemeket bombáztak, Anglia délnyugati partjai előtt a légi erő elsüllyesztett egy négyezer tonnás ellenséges kereskedelmi hajót.

Német tengeralattjárók — mint azt rendkívüli jelentés hírül adta — az északamerikai és kanadai partoknál újabb tizenhárom kereskedelmi hajót süllyesztettek el összesen 74.000 tonna ürtartalommal.

A tengelycsapatok csütörtökön hajnalban visszafoglalták Bengházit

A német véderő főparancsnoksága a vezéri főhadiszállásról rendkívüli jelentést adott ki és abban közölte, hogy a német és olasz csapatok csütörtökön hajnalban elfoglalták Bengházit. Hasonló rendkívüli jelentést adott ki az olasz haderő főhadiszállása is. A német vezéri főhadiszállásról azt is közölték, hogy Hitler vezér az eddigi harcokban szerzett érdemek elismeréséül tábornokká léptette elő Rommel ezredest, az északafrikai német tankhadserg parancsnokát.

Berlinből jelentik, hogy Rommel tábornok páncélos alakulatainak nagy sikere Kirenaika nyugati részében, most bontakoztatja csak ki a német csapatoknak Szoullunná és a Halaya szorosnál tanúsított ellentállásának jelentőségét. A foglyul ejtett brit tisztiek elmondották, hogy a britek egy egész hadtestet voltak kénytelenek Szoullun ellen felvonultatni és amíg ott a harcok folytak, Rommel tábornok Kirenaika nyugati részében előkészítette a britek számára a nagy csapást.

Ezeknél a hadműveleteknél a Kals korvettkapitány parancsnoksága alatt álló tengeralattjáró különösen kitűnt.

Rendkívüli jelentés közölte azt is, hogy német és olasz csapatok Északafrikában elfoglalták Bengházit. Német harci és zuhanóbombázó repülőgépek Barcanál, Sollumtól keletre és a Kirenaika sivatagi vidékén brit gépjárműoszlopokat vertek szét. A tobruki kikötő ellen végrehajtott légitámadás alkalmával bombatartalékot értek el berakóberendezésekben és léghajító tüzérségi állásokban.

A német légi erő kötelékkel nappal és éjszaka bombázták Málta-sziget repülőtereit.

A német véderő főparancsnoksága a vezéri főhadiszállásról rendkívüli jelentést adott ki és abban közölte, hogy a német és olasz csapatok csütörtökön hajnalban elfoglalták Bengházit. Hasonló rendkívüli jelentést adott ki az olasz haderő főhadiszállása is. A német vezéri főhadiszállásról azt is közölték, hogy Hitler vezér az eddigi harcokban szerzett érdemek elismeréséül tábornokká léptette elő Rommel ezredest, az északafrikai német tankhadserg parancsnokát.

Két évi fogházra és orvosi gyakorlatának felfüggesztésére ítélték egy fiatal orvost

A budapesti büntető törvényszék napokon keresztül szenzációs ügyet tárgyalt, melynek vádlottja egy Timișoara (Temesvár) elszármazott fiatal orvos volt. Fedeles László dr., aki fia néhai Findeken volt timișoari (temesvári) vasuti főfelügyelőnek, jegyben járt Madi Kovács Judittal, egy nyugat-magyarországi főispán leányával. A múlt év október havában menyasszonyával vendégségben volt Kreybig Lajos vegyészmeátrónál és

tévedésből egy ásványvizes üvegben tartott metilalkoholból ivott néhány cseppet.

A tévedést rögtön észrevették és bár a társaság tagjai sürgették, hogy Madi Kovács Juditot alkalmaszának gyomormosást, Fedeles arra való hivatkozással, hogy ő orvos és ezt nem tartja szükségesnek, megtagadta a segélynyújtást, sőt a menyasszonyával süteményt etetett és vizet itatott, ami által — mint azt később orvosprofesszorok megállapították —

a mérég még gyorsabban és végzetesebben szívódott fel a szervezetben.

Madi Kovács Judithoz még akkor sem engedett orvost hívani, mikor a mérgezés tünetei mind rohamosabban mutatkoztak és a szerencsétlen leány megvakult, majd két nap múlva meghalt.

Fedeles László dr. ellen az ügyészség vádat emelt gondatlan emberölés vétségé miatt és ugyancsak vádat emelt Kreybig Lajos és ennek édesapja, Kreybig Rudolf ellen is gondatlanság miatt, mert a veszedelmes mérget közönséges ásványvizes üvegben tartották és nem gondoskodtak arról, hogy az avatatlan kezébe ne kerüljön. A tárgyalás iránt óriási érdeklődés nyilvánult meg és a termet zsúfolásig megtöltötte a közönség, melyet csak jegyekkel engedtek be. A tárgyalás bővelkedett drámai részletekben.

Ugy a tanuvalomások, mint a törvényszéki orvosi szakértői vélemények rendkívül ter-

helők voltak Fedelesre,

aki kijelentette, hogy csak annyiban hibás, mert tulajdonos bizott orvosi tudásában. A perbeszéd után a bíróság kinarndta az ítéletet, melynek értelmében a bíróság büntösnök mondotta ki Kreybig Rudolfot és Kreybig Lajost gondatlan emberölés vétségében és ezért Kreybig Rudolfot négyszáz pengő pénzbüntetésre ítélte, de az ítélet végrehajtását felfüggesztette, Kreybig Lajost a bíróság négyezer pengő pénzbüntetéssel sújtotta.

Fedeles Lászlót a gondatlan emberölés vétségében mondotta ki büntösnök és ezért két évi fogházra, valamint orvosi foglalkozásának gyakorlásától két évi időtartamra való eltiltásra ítélte.

Az indoklás szerint Fedeles cselekményére alig van enyhítő körülmény. A fogházbüntetést illetően azért tartotta szükségesnek a bíróság hosszabb időre eltiltani orvosi hivatása gyakorlásától, hogy módot adjon neki a magabizálásra, az önismeretre, fogyatókos orvosi ismereteinek lelkiismeretes kiegészítésére. Kreybig Rudolf ítélete jogerős lett, Kreybig Lajos és Fedeles László terhére a főügyész súlyosbíttatásért felebezést jelentett be, de felebeztek az ítéleték és védők is.

FORDITÁST

román és magyar nyelvű okmányokat, irodalmi és szakmüveket

VÁLLALOK

Cimeket a timișoari kiadóba kérek

Távlatok

AZ ÉSZAKIRORSZÁGI PARTRASZÁLLÁS ügye továbbra is a legélelnekben foglalkoztatja a világ közvéleményét. Berlinben és Rómában igen élesen kommentálják ezt a lépést és rámutatnak arra, hogy az Irország elleni akciót Churchill és Roosevelt tanácskozási alkalmával már Washingtonban megbeszélték. Az angol sajtó a partszállással kapcsolatban újabb támadó hadjáratot indított Irország ellen és támaszpontok átengedését követeli. Ezzel szemben De Valera ir miniszterelnök tiltakozik az amerikai partszállás ellen és nem hajlandó átengedni Angliának Cobb és Bere Haven támaszpontokat, amelyeket az elmúlt világháború idején az angol-amerikai erők felhasználtak. A Stefani-iroda ezzel kapcsolatban a következőket közölte: Az északamerikai csapatok partszállását Észak-Irországban valószínűleg kihasználja az angolszász propaganda, mert érdekében áll, hogy elterelje a figyelmet az Afrikában és Kelet-Ázsiában történekről. A valóságban ez a partszállás az első lépés az Irország ellen irányuló északamerikai támadáshoz, amelyet Churchill és Roosevelt a washingtoni megbeszélések alkalmával előre kigondolt és eltervezett. A partszállás ezenkívül Anglia történelmi hanyatlásának újabb bizonyítéka. Angliának ugyanis szüksége van idegen csapatokra, hogy megvédje szigetét. A „Splendid isolation” már csak emlék és Anglia a lejtőn oly gyorsasággal csuszlik lefelé, ahogyan azt legelkeseredettebb ellensége sem gondolta volna. Az északirországi partszállással kapcsolatban és figyelembevételével azt, hogy Szinganur kétségbeesett helyzetben van, a világ közvéleménye kétségtelenül azt gondolja, hogy Roosevelt jobban tette volna, ha a rendelkezésre álló katonái Szingapurba, vagy legalábbis Ausztráliába küldte volna, ahol emberre és ágyukra van szükség. Roosevelt azonban inkább az Irországi arcvonalat vette elő, mint az indomálást, vagy az ausztráliát, Churchillnek talán északamerikai katonákra volt és van szüksége, hogy megvédje kilikjét a lakosság esetleges rossz hangulatától, vagy pedig a katonáknak az Egyesült Államokba vándorló angol plukokraták vagyonát kell kísérelni, ha az angol birodalom helyzete rosszabbra fordul, — fejeződik be a Stefani-iroda közleménye.

CHURCHILL BESZÉDE. A Messaggero című római lap Churchill brit miniszterelnök legutóbbi beszédével kapcsolatosan a következőket írja: Churchillben most nem a nagy szónokot, a rendkívüli tehetséget, hanem a drámai színészt csodáljuk. Churchill két szerepet tud megjátszani az alsóház előtt: a győzelmes hadvezér szerepét, aki minden nehézséget ellentáll és minden nehézséget leküzd, aki a ellenséget kezében tartja és ellenőrzést gyakorol az egész világ fölött; másodsor a komoly, tragikus szerepet, amikor a dolgok rosszul mennek. Ilyenkor pesszimista álarcot ölt. Most is ezt a szerepet játszotta és kegyetlenségekre és sorsra hivatkozott. Kereste a szónoki hatásokat. Beszédében a halállal ölelkezik és elrettentő képet fest az északafrikai hadihelyzetről. Kegyetlen realitának mutatta magát. Ilyenkor attól sem retten vissza, hogy tulbecsüli az ellenfeleit is. Sőt képet fest a hadihelyzetről és mindenkit az a benyomást kelti, hogy bár a brit csapatokat a halál jeges fu-vallata érinti, még nincsen semmi sem elvesztve. Churchill beszédében az északafrikai harcokról szólvá kiűnt, hogy Anchinleck tábornok csapatai már akkor meg voltak verve, amikor a brit vezérkar és az angol hírszolgálat biztos győzelmeket jelentett. Churchill azonban ma már ismeri az egész világ, — állapítja meg az olasz lap, — és átlátszó eselvetésin már maguk az angolok is kezdenek átlátni. Churchill, aki azt állította, hogy az angol hajóhad hermetikusan elzárja Észak-Afrikát Olaszországtól, most kénytelen volt beismerni, hogy mindez már megdőlt. Az olasz és német csapatok már most jelentős megerősítéseket kaptak s ez a hadjárat jelentős veszteségeket okozott Angliának. Az angolok által kezdeményezett hadműveletek nem a tengelycsapatok, hanem a brit haderő számára hoztak borzasztó csapást. Churchill arra az álláspontra helyezkedett, hogy hosszabb harcokra van kilátás. E beismerő beszéd után vajjon hogy kívánhatják az angol közvéleménytől, hogy egy olyan férfiba helyezze bizalmát, aki maga is beismeri, hogy a brit csapatok által elszenvedett súlyos csapásoknak nem kis mértékben maguk a brit hadvezetők voltak az okai. Ha az alsóházban szavazati jogunk lenne, mi is Churchillre szavoznánk, — fejezi be cikkét az olasz lap.

Antonescu Ion tábornagy-államvezető magas finn kitüntetése

Bensőséges ünnepség keretében nyújtották át az államvezetőnek a finn „Fehér rózsza” rend nagykeresztjét a karokkal

Bucurestiből jelentik: Eduard Hj. Palin bucaresti finn követ bensőséges ünnepség keretében nyújtotta át Antonescu Ion tábornagy-államvezetőnek a finn „Fehér rózsza” rend nagykeresztjét a karokkal. Az ünnepélyes aktuson megjelentek a kormány és a hadsereg képviselői, valamint a finn követ-ség tagjai.

A finn követ román nyelvű üdvözlő beszédében hangsúlyozta, hogy a finn köztársaság elnökének nevében, a finn-román fegyvertestvériség szimbólumaként nyújtja át az államvezető-tábornagnak a magas kitüntetést.

Utalt arra a mély együttérzésre, mellyel a finn nép Románia szabadságharcát kíséri, valamint arra az európai hivatásra, mely mindkét nép küzdelmét a közös ellenséggel szemben meghatározza.

Izszakon Finnország, Délkeleten Románia ugyanazt a missziót tölti be, — mondotta a finn követ, — a román nép ép úgy, mint a finn, évszázadokon keresztül az európai civilizáció védőbástyája volt a keletről fenyegető veszéllyel szemben, amikor ismét felragyog majd a béke napja.

A két ország szilárd talpköve lesz az európai biztonságnak, Európa jövőjének.

A finn követ ezt követően tolmácsolta Risto Ryti finn államelnök üdvözlését, átadta Mannerheim tábornagy levelet, majd a szavak kíséretében nyújtotta át Antonescu tábornagy-államvezetőnek a magas kitüntetést.

— Kérem Excellenciádat, fogadja oly lelkiüldet, aminővel a bajtárs és baráti finn nép küldi.

Antonescu tábornagy-államvezető meghatott szavakkal válaszolt a finn követ üdvözlőre és köszönetet mondott a finn köztársaság elnöke kitüntető figyelméért, amellyel a román katonát és a román népet megtisztelte. Az államvezető a két nép történelmére utalva hangsúlyozta, hogy a jelen küzdelemből a két nép győzelmesen kikerülve, évezredek hagyományait követi.

A román nép mindenkor, a legnagyobb rokonszenvvel kísérte a finn nép küzdelmeit, energiáját és példás hősiességét azzal az ellenséggel szemben, mely embertelenségében nem ismer határt. A mi népeink egyszersmindenkorra egyesülnek abban a harcban, melyet a közös ellenség ellen folytatunk, — mondotta az államvezető, — s az ellenség nem győzhet le bennünket soha, amint nem tört meg bennünket a multban sem. Együtt maradunk, mert semmi sem választ el, hanem minden egyesít bennünket.

Meleg hangon emlékezett meg ezután Mannerheim tábornagyról, a finn haderő felülmulhatatlan, katonai erényekben ragyogó vezetőjéről, a hősi finn hadseregről és a finn népről, mely világraszóló tanbizonyosságát szolgálhatta hazafiságának és nemzeti értékeinek, a multban épp úgy, mint a jelenben.

1933—1942

Most mult kilenc esztendeje, hogy 1933 január 30-an Hitler Adolf a német birodalom kancellárja lett. Kinevezése a nemzeti szocializmus uraomra jutását jelentette Németországban, de ugyanakkor sorsdöntő fordulót jelentett Európa életében is. Mert ez a dátum forradalmat idézett elő egész Európa eszmei világában és nyomában mélyreható változások történtek a világ minden népének eddigi felfogásában is. Olyan nagy volt a hatása a nemzeti szocializmus tételeinek, hogy még azok sem tudtak előre mereven elzárkózni, akik tagadták, olyan nagy volt a meggyőző ereje, hogy nem egy célkitűzést még olyan országokban is megvalósítottak, ahol kardot rántottak, hogy mindvégig küzdjenek ellene.

Ma, amikor tizedik esztendejébe lép a nemzeti szocialista Németország, már megállapíthatjuk, hogy mindaz, amit végzett, nemcsak a mának vagy holnapnak szól, hanem időálló jelentőségű. Nem mondhatjuk, hogy egyetlen évtized nem elégséges arra, hogy kimondjuk a végleges ítéletet. Ebben az esetben nem az idő számít, hanem a tények, mert ime nem is egészen egy évtized alatt annyi minden történt, mint máskor egy évszázad alatt sem. Sőt elmondhatjuk, hogy 1933-ban egy új korszaka kezdődött az emberiségnek, amely mögött minden, ami addig volt, végérvényesen lezárult.

Mert milyen törekvések nyilvánultak meg mindaddig Európában? Pusztán olyanok, amelyek az egyensúlyra törekedtek és konzerválni igyekeztek régi hatalmi állapotokat, régi igazságtalanságokat. Mindennek egyszer meg kellett szünnie. Mert nem volt lehetséges tovább, hogy minduntalan a partiklár érdekek uralkodjanak, hogy Európa egy politikailag, mind gazdaságilag egyre mélyebbre süllyedjen. De akkor egyszerre történt a nagy változás, mely máról holnapra új arcot, új színeket adott Európának. Megszületett a nemzeti szocialista Németország és vele együtt Uj-Európa ideája. Egy eszme, amely nem bont, hanem kapcsol; egy eszme, amely gyakorlati valóságot kapott az új európai rend fogalmazásában.

Ma még döbögnek a fegyverek, de ezen az eszmén keresztül már bontakoznak a huszadik század új feladatai, amelyek hatalmas egységgé kovacsolják majd újjászületett Európát, egy sohasem látott gazdasági fellendülés, az egység és megelégedés jegyében.

FORUM ARAD — Telefon 20-10 a nagyfilmek színháza

MA! EGY KIVETELES FILMBEMUTATÓ!!!

A német filmművészet 1941—42-es élfilmje! — Egy film, amely páratlan a maga nemében! — Egy komoly film, amely nem valótlanságokra van felépítve, hanem napjaink egy igaz történetét tárja elénk! — Az összes külföldi lapok egyöntetű véleménye, hogy erre a filmre csak egy kifejezés van: „Mestermű!”

Brigitte Hornoy
Mathias Wieman

Anna Favetti
Műsoron kívül a legújabb ONC- és UFA-filmek
Előadások 3, 5, 7.15 és 9.30 órákor. — Kedvezményes és szabadjegyek nem érvényesek!

Baleset vagy — Roosevelt aknamunkája?

Az argentin külügyminiszter repülőgépe a tengerbe zuhant

A gép összes utasait megmentették — A külügyminiszter nem sebesült meg Guinazu megmenekülésének híre Berlinben örömet kellett

Madridból jelenti a Német Távirati Iroda, hogy az a repülőgép, amelyen Guinazu argentin külügyminiszter és az argentinai küldöttség számos tagja Rio de Janeiróból vissza akart térni Buenos Airesbe, a tengerbe zuhant.

A repülőgép az „Air France” légitársaság egyik régi gépe volt. A repülőgép rövidesen felszállása után, félútkor zuhant le. Az „Associated Press” értesülése szerint a repülőgép túl volt terhelve és nem tudott a magasba emelkedni.

A pilóta az utolsó percben el tudta kerülni egy sziklával való összeütközést, de alig tett meg a repülőgép újabb száz métert, lezuhant.

A tengerészet kadettjei motorcsónakokkal siettek a lezuhant repülőgép utasainak segítségére, akik a repülőgép szárnyaiba kapaszkodva vagy uszva igyekeztek életüket megmenteni. Guinazu külügyminiszteren kívül még Boch Sámuel, az argentinai polgári repülés igazgatója, valamint a külügyminiszter fia és Marco Dupont, az argentin bizottság tagja is a repülőgépen volt.

Az argentinai külügyminiszterium megcáfolta azokat a híreket, amelyek szerint az argentinai külügyminiszter a repülőgép-szerencsétlenség alkalmával megsebesült volna.

Csupán a pilóta és a magántitkár sebesült meg könnyebben. A szerencsétlenség után Guinazu nyomban

visszatért a szállodába és távbeszélő útján személyesen nyugtatta meg Castillo helyettes elnököt, aki a külügyminiszter állapota iránt érdeklődött. Az „Associated Press” úgy tudja, hogy Guinazu hamarosan újból elindul Buenos Aires felé.

A külügyminisztert testőrgárdájának két rendőre mentette ki a tengerből.

A NÉMET ÜGYVIVŐ SZERENCSEKIVÁNATA

Buenos Airesből jelenti a Rador: Amikor a Rio de Janeirónál történt repülőgép-szerencsétlenségről tudomást szerzett Németország argentinai ügyvivője, nyomban a hadügyminiszterium palotájába sietett és a német követség szerencsekivánatait nyilvánította Guinazu és munkatársai szerencsés megmenekülése miatt.

Berlinből közli a Rador: Hivatalosan közlik, hogy Berlinben rosszalással vették tudomásul a repülőgép-szerencsétlenséget és

örömmel fogadták azt a hírt, hogy Argentin külügyminisztere szerencsésen megmenekült.

Az előző események miatt ugyanakkor felvetődik a kérdés, vajjon ez a repülőgép-szerencsétlenség a véletlen műve volt-e és emlékeztetnek arra, hogy másfél év előtt Roosevelt másik politikai ellenfele, Lundin szenátor rejtélyes háttérű repülőgép-szerencsétlenségnek esett áldozatul.

Bizalmat szavaztak Churchillnek de a lázongás tovább tart az angol alsóházban

Amszterdamból jelenti a Német Távirati Iroda: A brit hírközvetítő ügynökség közli, hogy az alsóház négysházhatvanegy szavazattal bizalmat szavazott Churchillnek.

Berlinből jelenti a Rador: Felhatalmazott helyről közlik: Churchillnek az alsóháztól kért bizalmi szavazata az angol miniszterelnöknek arra szolgál, hogy előzetes jóváhagyást kapjon eddigi esztelen politikájának folytatására. A német külügyminiszteriumban ezt a kifejezést használták Churchill bizalmi szavazata kérdésében. Az angol miniszterelnök által hozott indokokat berlini körökben inkább arra találják jónak, hogy ne bizalmi, hanem bizalmatlansági

szavazatot kapjon.

Stockholmból jelenti a Német Távirati Iroda: A „Svenska Dagbladet” című svéd lap londoni tudósítójának közlése szerint az angol munkáspártnak a Churchill által kért bizalmi szavazat ügyében megtartott ülésén azt indítványozták, hogy a képviselők teljes szabadságot élvezzenek a szavazás terén. Az indítványt elvetették, de több képviselő tartózkodik a szavazástól.

A konzervatív párt tagjai közül is többen kijelentették, hogy nem szavaznak, sőt egyesek a kormány ellen adják le szavazatukat. (Rador).

Hírek

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Timisoara, I. Brătianu-tér 3,
Telefon: 28-10.

Aradi szerkesztő: Babuczay György
Eminescu-utca 8. Telefon 17-11.

ELŐFIZETÉSI ARAK:

Belföldön házhoz való kézbesítéssel együtt havonta 90.—
lel, negyedévre 270.— lel, félévre 520.— lel és egész évre
1.000.— lel.

Magyarországon havonta 5.— pengő, negyedévre 15.—
pengő, félévre 30.— pengő és egész évre 60.— pengő.
Példányonkénti vásárlásnál hétköznap 26 fillér,
vasárnap 30 fillér.

Hatóságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek, gyá-
raknak, vállalatoknak és részvénytársaságoknak a rendszeres
előfizetési díj kétszerese.

Egy izé — egy lei

Gyakran megfordulok egy irodában, ahol leg-
több az egyik tisztviselő irásztalan kantonoc-
sóból háziilag készített, primitív perselyt pillantot-
tam meg. Kezembe vettem — néhány pénzdarab zör-
gött benne. Érdeklődésemre, hogy mi a célja, a ren-
deteltetés a különös pénzügyi-doboznak, ki és mi-
kor tesz bele pénzt, magyarázatot nem kaptam.
Éhelyett titokzatos mosoly ült a tisztviselőnk és
tisztviselő arcára, akik felelet helyett másról kezd-
tek beszélni. Majd csak megtudom, mit akarnak a
persellyel — gondoltam magamban és folytattuk a
csévegést. Csak az volt a gyanus és kissé feltűnő,
hogy barátaim tulcsokat há-dezösködtek, mindenké-
pen beszélni akartak. Ők egy-egy kérdést tettek
fel, majd átadták nekem a szót és amikor aztán hirtel-
telenben nem jutott eszembe egy név, helyette
izé-t mondtam. Mint az éhes medarak az abla-
nál a víz szót morzsára, ugy csaptak le reám a
körülöttem állók.

— Egy leit kérünk! — kiáltották egyszerre és
orrom elé tartották a bűvös perselyt. Elkaptam a
zsebemből a kért pénzt és a dobozba dugtam. Erre
aztán megkaptam a várt magyarázatot: aki közü-
lük, vagy a náluk gyakrabban megforduló emberek
közül beszéd közben kiejti a magyar nyelvben sokak
által a helyes és hirtelenben meg nem talált kifeje-
zés helyett használt „izé” szócskát, — büntetésből
egy leit fizet. Így akarnak leszokni és jóismerőseiket
is leszoktatni a magyar nyelv eme szépséghibájának
használatáról és tekintettel arra, hogy zsebre megy
a dolog, az eredmény valószínűleg nem marad el. Az
egyik tisztviselő, aki különösen gyakran használja
ezt a kifejezést, átalányösszeget fizet, ha jól tudom,
naponta husz leit.

Csak azt nem tudom, fizetni kell-e akkor is, ha
nem kiejtjük, hanem leírjuk az „izé”-t, mert ebben
az esetben a fenti sorokban olvasható „i...-”kért
(nem írom ismét le, mert újból fizetni kell), négy
leivel tartozom, illetve ötlet, mert a címben vastag
betűvel van szedve az „izé.” (Na tessék, már megint
írtam, tehát hat leit!) A vastag betű az apróhirdetés-
ben is duplán számít gondolom, itt is kettős a bir-
ság. (Tovább nem is merem elmélkedni a dolog felett,
mert előbb-utóbb rámehetne a fizetésem...) — czay

— Hitler vezér üdvözléte a bolgár királynak.
Bucurestiből jelenti a Rador: Hitler vezér is kancellár
Paris bolgár királynak születésnapja alkalmából ü-
dvözléteket küldött.

— Kiképzettek az Északkeletben partra-
szállt amerikai katonák. Madridból jelenti a Német
Távíratok Iroda: A spanyol fővárosba érkezett hírek
szerint az Északkeletben partraszállt amerikai ka-
tonák teljesen kiképzetlen utoncok, akiknek harc é-
rtéke egyenlő a semmivel. (Rador).

— Európa a nagydók hazája. Állandó rádióleadó
állomás, a hadseregek hordozható készülékeit nem szá-
mlálva, keleten 36 000 van a világon. Ebből 28 000 hajók-
ra, repülőgépekre és autókra van szerelve, amik bár ál-
landó jellegűek, mégsem fedik az állandó állomás fogal-
mát. Mintegy 6000 leadó a közlekedés, hajózás, légitrafika-
lom és garmati kereskedelem céljait szolgálja. A rend-
szeres műsoros leadók száma 1800, összesen 12 500 kw
teljesítménnyel. Ebből 1150 leadó Amerikában működik,
mindössze 3400 kw kapacitással, míg Európában 400 állomá-
sára 8000 kw jut. Európa a 10 kw-on felüli nagydók ha-
zája míg Amerikában csupa kisteljesítményű állomást
találunk.

„Jézus Krisztus tegnap, ma és mindörökké ugyanaz”

Serédi Jusztinián dr. magyarországi bíboros-
hercegprímás pásztorlevelet intézett papságához és
abban foglalkozik a mai zaklatott kor lelki problé-
máival is. A pásztorlevelében többek között a követ-
kezőket mondja: Midőn zaklatott korunkban minden
isten s emberi dolgot siralmasan összekavarnak és
az emberek lelkük ingatagságában mindig újat ígér-
getnek és újat várnak, Krisztus Urunk

**ugyanazt igéri, amit valamikor őseinknek
ígért**

és az új évben a jámbor kérőknek, a vallásosan élők-
nek ugyanazt fogja adni, amit már megadott azok-
nak, akik Egyháza által hisznek és élnek: változha-
talan hitet, a keresztény erkölcsöket, a földi és az
örök életben igazságot és igazságosságot, a ke-
resztény békét és boldogságot.

**Jézus Krisztus nemcsak tegnap, ma és mind-
örökké ugyanaz.**

A dolgok és emberek e változandóságában mi, Krisz-
tus papjai, az Ő nyomait követve kell, hogy hiveink-
nek, családjaiknak, ifjúságunknak és nemzetünk-
nek meg nem alkuvó pásztori, szilárd és megingat-
hatatlan segítők legyünk. Ha az új élet, amelyet a
halandó emberek ígérnek, az igazság élete: ám jö-
jön. Ha az igazságosság élete: jöjjön. Ha keresztény
erényekkel ékesített élet: jöjjön. Ha végül testvé-
reink, polgártársaink és minden nemzet számára a
keresztény béke és boldogság kora: jöjjön! Am, ha
a hazugság, az igazságtalanság, a mindenféle véték
élete volna, vagy olyan élet, amely Krisztustól fosz-
taná meg hiveinket polgártársainkat, családjaikat,
ifjúságunkat, nemzetünket vagy a földkerekség bár-
mely táján élő embertestvéreinket: maradjon távol
tőlünk!

— **A TELI SEGÉLY támogatása:** keresztény
felebarát kötelesség. Aki a félisegély nemes és áldo-
zatos munkáját adományával támogatja, hozzájárul-
ásával a közös célért folytatott küzdelem győzelmét
segíti elő.

— **Kihallgatások a helyettes miniszterelnöknél.**
Bucurestiből jelenti a Rador: Január 29-én, esütörtök-
ön Antonescu Mihai professor, helyettes miniszter-
elnök kihallgatáson fogadta Killinger Manfred bu-
curestii német és Jacques Truelle francia követet.

— **Románia új lisszaboni követe** bemutatta meg-
bízólevelét a portugál államelnöknek. Lisszabonból
jelenti a Rador: Victor Cadere professor, Románia
új lisszaboni követe január 28-án, szerdán innerélyes
kihallgatáson jelent meg Carmona tábornoknál, a
portugál köztársaság elnökénél és bemutatta meg-
bízólevelét. Az inneri aktuson megjelent Oliviera Sa-
lazar portugál miniszterelnök is, valamint a román
követcsapat teljes kísérete.

FAKARÉKOSKODJUNK A KENYÉRREL!

— **Takarékossági intézkedések Vatikánvárosban.**
Rómából jelentik: Vatikánvárosban XII. Pius pápa
rendeletére érvényes takarékosági intézkedéseket lép-
tetek életbe. A Vatikánvárosban raktáron levő kész-
leteket, amelyeknek az a rendeltetésük, hogy a Szent-
szék ellátását biztosítsák, a hadbanálló olasz katonák
hozzátartozói között fogják szétosztani.

— **Rémhírtérjesztés miatt letartóztatott gyárigazga-
tó.** A szombathelyi rendőrkapitányság letartóztatta La-
katos Sándort, a szombathelyi szövőgyár 35 éves igazga-
tóját, aki ellen bűnügyi és közigazgatási eljárást indítottak,
mert a szövetséges hatalmak hadviselési érdekeit
sértő kijelentéseket tett. A rémhírtérjesztőt a bírósági
ítélet meghozataláig gyűjtőtáborba küldték.

— **Jégtálatat állítottak fel** Grönland több helységé-
ben s ezeken a falakon teszik közzé a hivatalos közlemé-
nyeket és a fontosabb híreket.

— **Finn kulturintézet létesül** Berlinben. Berlinből je-
lentik, hogy a finn tudományos akadémia finn kulturin-
tezetet nyit meg a német fővárosban.

— **Deutsche Ukraine-Zeitung** címmel új lap jelent meg
Ukrajnában. Az új lap első számába Rosenberg birodalmi
miniszter, a megszállt keleti területek minisztere, vala-
mint Koch, Ukrajna birodalmi biztosa irt vezető cikket.

— **Üldözési mániában szenvedett, — fölékaszottta**
magát. Onga László díógyőri munkás hosszabb idő óta
üldözési mániában szenvedett. Azt képzelte, mindenki csak
az alkalmas pillanatra les, hogy végezzen vele. Efelőtt
annyira elkeseredett, hogy szigorú családi őrzet ellenére
egy alkalmas pillanatban felosont a padlásra, ahol föl-
akasztotta magát. Mire rátaláltak, már halott volt.

CAPITOL-MOZI

TIMISOARA

Vámmentes szerelem

A főszerepben

Hans Moser Oscar Sima

Az egészséges humornak új forrása, a hajdani demo-
kratikus Ausztria szatirája. — Előadások 3, 5, 7, 9,
vasár- és ünnepeknaponként 11 órakor is.

Mindennapi kenyerünk. becsüljük meg! Gon-
doljunk a holnapra is! A takarékoság mindenkinek
jól felfogott érdeke!

— **Halálraítélt norvég állampolgárok.** Oszlóból
jelenti a Német Távíratok Iroda: Gustav Jersen, Mens
Fasmassen és Alfred Afferdal bergeni lakosokat
a haláltörvényszék az ellenséggel való ösz-
szejátszás miatt halálra ítélte. Az ítéletet végre-
hajtották. Ugyanezért a cselekményért két férfit és
egy nőt szabadságvesztésre ítéltek. (Rador).

— **Külföldtanulmányi múzeum** Stuttgartban. Stutt-
gart városa külföldtanulmányi múzeum felállítását ter-
vezi abból a célból, hogy az a birodalomban élő németek
számára a külföld megismerésének forrásul szolgáljon.
A múzeum anyaga az idegen népek történetét, népi ösz-
tételt, szokásait, gazdasági és kulturális életét szemlélt-
teti. Ezenkívül külön szakosztályok létesítését tervezik
a külföldi államokban szokásos paraszti életformák, pa-
rasztagazdaságok és háziipari üzemek bemutatására.

— **A létszár 1942 éves város.** Egyedülálló jubi-
leumot ünnepel Worms régi német város ebben az év-
ben. A régi krónikák szerint ugyanis a várost Krisz-
tus előtt 1942-ben alapították, tehát 1360 évvel idő-
sebb, mint Róma. Az ásatások alapján bebizonyoso-
dott, hogy a város helyén még ennél is régebben em-
beri lakóhely volt s már körülbelül ötezer évvel ez-
előtt, a kőkorszakban is népes telep állott a helyén.

— **Táborba utalták a szélhámos ál-kijárókat.**
Bucurestiből jelenti a Rador: A pénzügyminiszte-
riumnak tudomására jutott, hogy számosan, elsősor-
ban zsidók ígéreket tesznek az ingatlan adókievetés
alá eső személyeknek, hogy bizonyos pénzösszeg elle-
nében csökkentést tudnak elérni. A miniszterium kér
mindenkit, hogy azonnal jelentse fel, akik ilyen ígére-
tekkel jönnek, miután ezek egyrészt az ország pénz-
ügyi szervezetét akarják rossz hirbe hozni, másrészt
pedig meg akarják dönteni az államba vetett bizal-
mat. Az első szankció, amelyet ilyen ügyekben hoz-
tak, Silbermann Strul ellen irányult, akit a targujiui
táborba utaltak.

— **Massanet-jubileum.** Montandban, Massanet szül-
ővárosában ünnepli Franciaország május 12-én, híres zene-
költője születésének századik évfordulóját. Az ünnepege-
re az előkészületeket már most megteszik. Nagyszabásu
az előkészületeket már most megteszik. Nagyszabásu
hangversenyek és operaelőadások rendezését vették ter-
vebe az évforduló alkalmával. A francia sajtó sok kedves,
megható anekdotát közöl Massanetről, aki újságíró kö-
rökben, rendkívüli udvariasságáért és gyöngédségéért
igen kedvelt ember volt.

— **Elítélt kommunista ügynökök Bulgáriában.**
Szófiából jelenti a Rador: A szófia katonai törvény-
szék esütörtökön este halálra ítélte A. Milanova és
Gheorghoff György vádlottakat, akik a kommunista
párt tagjaival kapcsolatban terroristá tevékenységet
fejleszttek ki. Mivel a két elítélt kiskoru, büntetésüket
tizenöt évi fegyházra változtatták.

— **Illemteni tanszék felállítására végrendeletkezett.**
Egy gazdag amerikai özvegy 50.000 dollárt ajánlott fel
az egyik egyetemnek „illemteni” tanszék felállítására. Az
adományozó szerint a mai amerikai ifjúság nem elég fe-
gyelmezett és illemtudó, ezért szükségesnek tartja, hogy e-
térben megfelelő oktatásban részesüljön. Hozáfüzte még a
nyilatkozatához azt is, hogy az amerikai egyetemi taná-
rok, szenátorok és egyéb közéleti férfiak közt is sokan
vannak, akiknek nem ártana jómódot tanulni...

— **Baltával leütötte betörőjét.** Kolozsvárott Szűcs
János gazdálkodó házában izgalmas betörőfogás történt.
Kecskermény Lajos kolozsvári lakos az éjjeli órákban be-
tört a gazdálkodó házába, mielőtt azonban „munkához”
látott volna, a gazda felriadt álmából s a kezéigébe eső
baltával rátámadt az éjszakai látogatóra és jóllányzott
ütéssel leterítette. A pörüljárt betörőt a házbeliek ezután
összekötözték és átadták a rendőrségnek.

— **A gyilkos** fogaz. Faragó Márton és felesége, a
magyarországi Klárafalva lakósa, este száradás céljából
vizes fát tettek a kemenőbe. Éjszaka, fogaz képződött,
amely az asszonyt reggelre megölte. Faragó Márton élet-
veszélyes állapotban a makói kórházba szállították.

POLGÁROK, IGYEKEZZETEK MEGTENNİ BÖTELESSÉGETEKET az ország iránt, mint ahogy a katonák a harctéren megteszik: Jegyezzetek visszatérési kölcsönt!

Személyazonossági igazolványok láttatkozása Aradon. Az aradi rendőrség népesedésiügyi hivatala közleményt adott ki, hogy a személyazonossági igazolványok ez évi láttatkozása megkezdődött. E célból bármely munkanapon délelőtt 8-13 és délután 16-19 óra között lehet jelentkezni a népesedésiügyi hivatalban, a központi rendőrség második emeletén. Akiknek új igazolványra való becserelés végett régi igazolványuk maradt a rendőrségen, február 15-ig jelentkezhetnek.

A kenyér Isten adománya. Becsüljük meg, takaróskodjunk vele!

Mozart-hangverseny Aradon. Az aradi városi zeneiskola gazdag műsorú hangversenyyel ünnepli meg Mozart halálának 150-ik évfordulóját. A koncert a városi színházban lesz szerdán, február negyedikén fél 9 órai kezdettel. A nagy zeneszerző néhány örökbecsű szerzeménye kerül bemutatásra, hegedű-, zongora- és énekszólók, valamint zenekari számok, amelyeket Agen S. igazgató és Medveczky Bella tanárnök vezényelnek.

Az aradi Szegénygondozó elmúlt évi működése. Az aradi Oastá és Karitás együtműködő szegénygondozók a napokban tartották meg évi beszámoló gyűlésüket, amely alkalmával ismertették a intézmény 1941. évi ténykedését. Schmidt Ferenc úttár olvasta fel a részletes jelentést, amelyből kitétni, hogy a két társaságot az elmúlt esztendőben is jelentős fölkészítési munkát végzett. Készpénzben kiosztásra került összesen 158.710 lel, ezen kívül 174.526 lel értékű különböző élelmiszer, 18.570 lel értékű tüzfű és 150.705 lel értékű ruhanemű és cipő.

Aradi és aradmegyei hadirokkantak ügyelmébe. Az aradi hadkiegészítő parancsnokság köze az aradi és aradmegyei hadirokkantakkal és háborús baleseteket szenvedett személyekkel, hogy a bármely városi hatóság, illetve községvezető bevezethet a kérvénynyomtatványt kellőképpen kitöltve legkésőbb február 15-ig juttassák el a sibiui (nagyzebeni) területi parancsnoksághoz, hogy nyugdíjigossultságukat megállapíthassák. Akik a fenti határidőn belül eljuttatják kérvényüket, azokat később majd az aradi hadkiegészítő parancsnokságnál orvosi bizottság vizsgálja felül, de akik az említett határidőn belül nem jutatták el a kérvényt, azok kiteszik magukat annak, hogy Sibiuba (Nagyzebenbe) kell utazniuk orvosi felülvizsgálatra.

Rendőrkézen az aradi templomfosztogatók. Megirtuk, hogy vasnapra virradó éjjel ismeretlen tettesek az ablakot betörve behatoltak az aradi Károly-telepen lévő római katolikus templomba és kegyeseket, oltárterítéket és mise-ruhához szükséges ingeket loptak. A rendőrség máris elfogta a tetteseket, akik Curutiu Gheorghe és Covaci Sava aradi cigányokkal azonosak. Az ellopott tárgyak nagy részét megtalálták a tolvajoknál, akiket átkísértek az ügyészségre.

Borozgatás után agyonverte és kirabolta ismerőst. Kerekgyártó László hatvan éves debreceni lakos nyolc fejszeccsapással meggyilkolták és kirabolták. Kerekgyártó László napokon keresztül nem hagyta el lakását, ami feltűnt a házmesterének és ezért jelentést tett a rendőrségen. Amikor a rendőrség felnyitotta a lakást, Kerekgyártót az ágyán szétrombolt fejjel találták. Az eddigi megállapítások szerint a gyilkos, aki ismerőse volt az öreg embernek, előzőleg együtt borozgatót áldoztatva, majd agyonverte és kirabolta. Az ismeretlen gyilkos kézrekerítésére megindult a nyomozás.

Rácsfűrészeléssel megszökött öt rab a győri ügyészségi fogházából. Budapestről jelentik: A győri ügyészségi fogházából megszökött öt rab. A fűrészelés a rácsot, kimászták az ablakon leütötték a fogházort, betörték a szafát, majd elmenekültek. A rendőrség kettőt közülük hamarosan elfogott és nyomában van a három másik megszökött rabnak is. Az elfogott szökevények vallomása alapján letartóztattak egy fiatal embert, aki a fűrészt becsémpészte a fogdába.

Szénstinet a budapesti iskolákban. Budapestről jelentik: A magyar főváros iskoláiban széntalkársági intézkedéseket léptettek életbe. A tankerületi főigazgatóság három különböző csoportban egy-egy hetes szénstinetet rendelt el az összes budapesti iskolákban.

Antonescu Ion marsall — államvezető napiparancsa a Szabasziopolnál és Feodosianál harcoló román csapatok hősiességéről

Bucurestiből jelenti a Rador: Tizenkilencedik számú hadsereg-napiparancs:

Az 1941 december 17. és 21. között Szabasziopolnál lefolyt hadműveletekben a román dandárnak öncületével és elszántságával sikerült az ellenség ellenállását megtörni és elfoglalni Vjerh Korgunt, Iiz Korgunt és capelai magaslatot. Az ellenség ellenállomását dacára a dandár ura maradt az elfoglalt helységeknél.

A hadműveletek alkalmával megnyilvánult vitézséget és hősiességért a haza és Öfelsége Mihai király köszönetét és elismerését tolmácsolom. Vitéz tetteiket az egész hadsereg előtt idézem.

ANTONESCU Románia tábornagya, államvezető.

Antonescu Ion tábornagy-államvezető a következő napiparancsot adta ki:

A január 6. és 20. között Feodosianál lefolyt harcokban egy román dandár villámgyors menetelés után rendkívül nehéz körülmények között megállította a Feodosianál partraszállt ellenség benyomulását. Az ellenség későbbi megismételt harcokosi támadásaival szemben megőrizte állását és súlyos veszteséget okozott. A német csapatokkal támadásba menve át küzde az ellenséget állásaiból.

Azokért a fényes hadicsklelményekért, amelyeket ez a dandár véghezvitt a haza és Öfelsége Mihai király köszönetét és elismerését tolmácsolom és a hadsereg előtt példaként idézem.

ANTONESCU Románia tábornagya, államvezető

A Mures (Maros) védőgátjának megerősítését határozta el az aradi városi tanácsbizottság. Megirtuk, hogy az aradi városi tanácsbizottság az elmúlt napokban üléseket tartott a városi tanács-termében. Ezalkalommal elhatározták, hogy a Mures (Maros) védőgátját kellőképpen megerősítik, hogy a hóolvadások következtében megnövekedő folyó vize ne okozzon károkat és ne önthessen ki a mederből. Tárnyalta a városi tanácsbizottság a város lakosságának élelmezési kérdéseit is.

Adományok. A népközösség szegényeinek téli megsegítésére Szent Antal-adomány egy vagon fa, ezenkívül Gy. A. ötezer, Sch. J. 1500 és E. D. ötszáz lelt adományozott a timisoarai (temesvári) Magyar Házban. Szent Antal-adomány a dr. Kalany csecsemőgondozó számára 5000 lel volt. Ezenkívül Öcsike lapunk kiadóhivatalában ötszáz lelt adományozott a Kardos-telepi csecsemőotthonnak.

Szabotázs vádjá alól felmentett aradi mészáros. Az aradi törvényszék néhány héttel ezelőtt egy hónapi munkatáborba való utalásra ítélte Tomuua Dumitru Árad-miklakai mészárosot, mert a vád szerint bárányhus helyett juhúst árusított, bárányhus árában. Az elítélt mészáros Farkas László dr. aradi ügyvéd útján felebbezést adott be és a tábia most felmentette.

Aradon is hótakarításra rendelték a zsidókat. Ismeretes, hogy a zsidókat országsszerte hóeltakarítási munkára rendelhetik. A rendelet értelmében Aradon is több mint száz zsidó fiatal embert osztottak be hólapátolásra, akik pénteken reggel megkezdték a munkát.

Lopás Aradon. Aptel Teréz aradi nő panaszt tett a rendőrségen, hogy Imparatul Traian-tér 3. szám alatti lakásában betörő járt, aki az ablakot felfeszítve hatolt be a lakásba és mintegy harmincezer lel értékű különböző ruhaneműket loptott. A nyomozás eredményeként a rendőrség megállapította, hogy a tettes Sliaghi Gheorghe aradi munkanélkülivel azonos, akinél a loptott holmi egy részét meg is találták.

Kanárihámisító banditák. Vichyből jelentik: Ilionis amerikai állam rendőrsége érdekes hamisító bandát leplezett le. A banda tagjai ezerszámra edték el a verebket — kanári gyanánt. A verebket előzőleg természetesen megfelelő oldattal sárgára festették. A „kanári-madár” vásártók sokáig hiába várták, hogy madarak énekeljen. Néhány nap múlva észrevették, hogy szón sára színre elhalványult, majd a kanári mehen tettszűz madár költéséges verébbe vedlik. A károsultak feljelentése nyomán a rendőrség valósságot kanári-madár-gyűjtés leplezett le, ahol sokszáz verebet talált. Ezek éppen „átalakulóban” voltak kanári-madarakká.

Hazabocsátották a német hadifogságól a francia gyarmati katonáit

Berlinből jelenti a Rador: Arra a kérdésre, vajon a néhány nappal ezelőtt Tuniszból érkezett hírek szerint odaérkezett francia gyarmati katonáknak német hadifogságból történt hazabocsátása valamilyen politikai megegyezés alapján történt-e, a német kormány szóvivője a külügyminisztérium sajtóértekezletén kijelentette, hogy ez egy régebbi megállapodás értelmében ment végbe.

A timisoarai (temesvári) egyházmegyeből Pacha Agoston dr. timisoarai (temesvári) megyés püspök Benz János eddigi rescitai (resical) káplán moravitai (temesmórai) plébánássá nevezte ki Resitára (Resicára) Schwartz József dr. került káplánnak, aki most fejezte be tanulmányait Svájcban, a Canisium-intézetben.

Kodály-ünnepségek. A nagy magyar zene-szerző, Kodály Zoltán az idén lesz hatvan éves. Eből az alkalomból a művész hívei és a zenebarátok hangversenyeket rendeznek. A Kodály-jubileum megnyitó ünnepsége Makón zajlott le, ahol a református énekkar rendezett színvonalas zeneli ünnepélyt.

Elhibázta az ugrást egy artistanó, Budanestről jelentik: Kedden este különös szerencsétlenség történt az egyik mulatóban. A műsor javában tartott, három artista állt a parketten, az ugynevezett torreador-szám pergett éppen a színen. Az artistanó torreadornak öltözve, két artistával együtt szerepelt ebben a műsor-számban. A szerep szerint fel kell ugrania partnere nyakába. Az egyik ugrást elvettette netiesett a zenekari résznek és előült a parketten Rörtönön omost hirtak, aki megállította, hogy az artistanó jobb alsó kezébe három helyen elbörtt. Szénatoriumba szállították.

Lelettek egy gazdát a siriui (világosi) utcán. Különös lövöldözés ügye foglalkoztatja az aradi ügyészséget. A siriui (világosi) csendőrség az aradi ügyészségre kísért Neamtu Dumitru 51 éves siriui (világosi) gazdát, aki vadászfegyverével az utcán rá lött Moldovan Gheorghe gazdálkodóra. Neamtu, állítása szerint egyik rézi haragosságát akarta lelőni, ak teidulta családi békejét, de véletlenül Moldovant találta el. A lövöldöző embert az ügyészség letartóztatta: indítványval átküldte a vizsgálóbíróhoz.

Rablás miatt feljelentette férjét. A kispesti vasút állomás előtt a járókelők arra lettek figyelmesek, hogy egy férfi egy nőt ütlegel, majd kirántja kezéből kék táskáját. Az egyik járókelő közbolpelt, lefogta az asszony támadóját és kényszerítette, hogy a táskát adja vissza. Kiderült, hogy a férfi Várhegyi István huszonkilenc éves lakos saját feleségét támadta meg. Az asszony rablás miatt feljelentést tett válófélben levő férje ellen.

Ezerkilencszáz évvel eze'ött érkezett Szent Péter Rómába

Vatikánvárosból jelentik: Szent Péter Rómába érkezésének ezerkilencszázadik évfordulóját az Egyház ebben az esztendőben ünnepli meg. A hagyomány szerint az apostolok fejedelme Krisztus után 41-ben, Claudius császár uralkodásának második esztendejében érkezett az Örök Városba. Az Egyház legregibb naptára, mely a IV. századból való, megerősíti ezt az adatot. Az esemény évfordulóiként minden esztendőben február 29-én tartanak emlékűnnepet. A mostani százados évforduló alkalmából különösen fényes ünnepségek lesznek. Hisz szerint ezzel az évfordulóval kapcsolatosan pápai megvilágítás várható.

Ügyeleles gyócsyszerítések

Szombaton, január 31-én Aradon a következő gyócsyszerítők tartanak ügyeleles szolgálatot: Niedermayer (Szerb-palota), Kain (Avram Iancu-tér) és Hajós (a prefekturával szemben.)

Szombaton, január 31-én a mozik műsora Aradon a következő: Forum: Anna Favetti (német film). Uránia: A diadal útja (német film).

CORSO (ARAD)
Tel. 23-64

Előadások 3, 5, 7-15 és 9-11-kor

ITÉLT A KÖZÖNSEG. Ezren és ezren nézik meg a szezon leghatalmasabb filmjét:

PAGO-PAGO AZ ELVESZETT PARADICSOM

Az AMERIKAI filmgyártás gigantikus méretű filmje.
Legújabb híradó!

Jól fűtött meleg terem.

Közigazgatás

A takarékoság érdekében hozott korlátozó rendelkezések mindenkitől megértést kívánnak

A miniszterelnökség közleménye

Bucurestiből jelenti a Rador: A miniszterelnökség közli:

A jelenlegi körülmények, amelyeken az ország áll, a kormányt arra kötelezték, hogy a gumi és benzín fogyasztás terén szükséges takarékoság érdekében korlátozó rendelkezéseket hozzon. Az intézkedésekre szükség volt, bár előrelátható volt, hogy a gazdasági életben kikerülhetetlen kihatásokkal járnak.

Romániának nincsen saját gumiipara, a behozatal pedig lehetetlen és ezért a rendelkezésre álló mennyiséget kell használni. Ugy a gumi, mint a benzín készletek tekintetében císó helyi illeti meg a hadsereget, amely nem szenvedhet szükségét.

Ami a lábbelit illeti, köztudomású, hogy a háborúkban a bőr és talp elünn. A fogyasztás növekedésével és a háborus termelés helyzetével arányosan a hiányok természetesen érezhetővé váltak. Mindenkinek meg kell értenie, hogy a jelenlegi kivételes időkben nem lehet minden úgy, mint azelőtt. A kormány erőfeszítéseket tesz a hiányok kiküszöbölésére és ezeknek megvalósítása folyamatban van.

A kormány a lakosság hazafias érületéhez fordul, kérve, hogy a háborus idők megkívánta korlátozó intézkedéseket fogadja megértéssel. A harcúterén levő katonák áldozatos szelleme az otthonlevőktől is áldozatot és az ország szükségletei iránti megértést kíván.

Antonescu Ion tábornagy-államvezető elnökletével nagyfontosságú kérdéseket tárgyalt a közéleti minisztertanács

Bucurestiből jelenti a Rador: Január 29-én, pénteken Antonescu Ion tábornagy-államvezető elnökletével közéleti minisztertanácsot tartottak, amelyen résztvett Antonescu Mihai helyettes miniszterelnök, Popescu tábornok belügy-, Marinescu Ion nemzetgazdasági és Busila Constantin közlekedési és közmunkai miniszter, Constantin tábornok katonai és polgári ellátási államtitkár, Florescu tábornok Bucuresti főpolgármestere, Badescu tábornok tüzfelügyeleti kormánybiztos, Minescu Gheorghe, a nemzeti szövetségi intézet vezérigazgatója és Sireteanu ezredes a hadsereg intézményének főnöke.

Marinescu nemzetgazdasági miniszter hangoztatta annak szükségességét, hogy a bucarestii nagykereskedők a besszarabiai és bukovinai ellátás fedezésére

Cernaubán és Chisinauban fiókokat nyissanak.

Antonescu Ion tábornagy-államvezető ezzel kapcsolatban utasítást adott, hogy a nemzetgazdasági miniszterium által ebben az irányban folytatandó tárgyalások során nagykereskedői egyesületet hozzanak létre.

Az egyesületet az állam hitelekkel és a fiókok megnyitására szükséges ingatlanokkal segíti.

A fiókok, amelyek a nemzeti szövetségi intézettel működnek majd együtt, képesek lesznek ellátni a két tartományt.

Constantin Constantin tábornok katonai és polgári ellátási államtitkár összefoglaló jelentésben beszámolt a főváros és az ország január hónavi ellátása érdekében hozott intézkedésekről. Bucuresti tejjelállása tekintetében az államtitkár kidolgozott tervet

mutatott be a közéleti minisztertanácsnak.

Antonescu Ion tábornagy-államvezető a következő kérdéseken adott utasításokat:

Gyorsítsák meg a Bucurestiben építendő nagy vágóhidra, hűtőberendezésekre és marhavásártérre irányuló szerződés megkötését, valamint a munkálatokat.

A földművelésügyi minisztériummal történő egyetértésben

a főváros körül létesítsenek övezetet, amely az ellátást szolgálja.

Az államvezető rámutatott arra, hogy ennek az övezetnek hiányában az ellátás hiányosan történik, ami azt okozza, hogy a cikkekhez csak nehezen és drágán lehet hozzájutni.

Közadják meg újból

a Bucurestii a Dunával összekötő csatorna munkálatait.

A csatorna rendkívül módon megkönnyítené a főváros ellátását és ugyanakkor tehermentesítené a vasutat.

Gyorsítsák meg az élelmiszerjegyek szétosztását és járjanak el azok ellen, akik csalással több kenyert kapnak, mint amennyire joguk van

Kenyerjegy csak az kapjon, aki bizonyítja, hogy dolgozik, vagy nem tud dolgozni.

Bejelentette az államvezető, hogy a különböző közszükségleti cikkek árának tanulmányozása érdekében

az állam több malmot, cukor-, cement- és konzervgyárat vett,

amelyet saját kezelésben használ. Ezen az uton tárgyalások meg lehet majd alapítani a közszükségleti cikkek lemagasabb árát.

Jelentés a francia „élelmiszer-frontról”

Franciaország élelmiszerellátásának kérdése általában a közvélemény érdeklődésének középpontjában áll, a lapok naponta hosszú cikkeket szentelnek az „élelmiszer-front” eseményeinek és részletesen tájékoztatják a közönséget a helyzet legeszkélyebb módosulásáról és a jövő kilátásairól.

A Le Temps legutóbbi számában az élelmiszeri miniszterium köréből származó értesülések alapján beszámol az országban a kenyér-, bor- és cukorellátás állapotáról és egyben

közvetlenül a fogyasztókönönséget, hogy lényeges javulásra a legközelebbi jövőben ne számítsanak.

A háborúkról hatóságilag elraktározott készletek — írja a Le Temps — mindössze az ország egészben fogyasztásának fedezésére elegendők. Ha a háborús körülmények és más hűtőhelyiség állott volna a kormány rendelkezésére, a huselraktározott készletek nagyobb részében lehetett volna a háborús gumi. Ennek a helyzetnek, valamint a vágómarhahulladékban mutatkozó hiánynak tudható be, hogy a huslapra továbbra is nehézségek mutatko-

znak. A most elkövetkező hónapokban semmiestre sem lehet szó a hus-fejadagok emeléséről, sőt inkább azok

újabb és lényeges csökkentésére kell elkészülnünk.

Ellentétben a nagyközönség körében nemrégiben elterjedt hírekkel,

a kenyér-fejadagok emelésére sem lehet a közeli jövőben számítani.

A kormánynak takarékoskodnia kell a buza-tartalékokkal. A közéleti miniszterium nézete szerint nagy megfontolatlanság volna tullelni a mostani fogyasztási kereteket. A Le Temps megjegyzi, hogy a kenyéradagok elégtelensége miatt főleg a hetven évnél idősebb aggyastánok soraiban emelnek panaszokat s a közéleti miniszteriumot valóságos elárasztják fejadagok emelésére vonatkozó megkeresésekkel. Mivel Franciaországban a hetven évnél öregebb emberek számára egymillió nyolcszáz ezer az aggyok kenyérfejadagjának csupán száz grammal való felemelése is napi 180 ezer kiló többletet vonna maga után, ami az illetékes hatóságok szerint veszélyesen

megbolygatná a kenyérpiac egyensúlyát.

A kenyérellátás zavartalan lebonyolítását egyébként nagyon meglehet.

a kenyérjegyek nagyarányu hamisítása.

A szakadatlanul megismétlődő visszaélések drámai megtorlásokat tettek szükségessé s a büntetőörvényeszek

minden héten tucatjával mondják ki az öt, tizenöt és husz évi, sőt nem egy esetben életfogytiglani kényszermunka-büntetéseket a jegyhamisítókra.

Ami a borellátást illeti, a földművelésügyi miniszterium még nem állította össze a terméseredményekre és a tartalékkészletekre vonatkozó kimutatást. A készletek kötelező bejelentése ugyanis még folyamatban van. Annyi azonban máris megállapítható, hogy az idei bortermés jóval az átlagon alul maradt s a szállítási nehézségek következtében az északafrikai borok behozatala sem pótolhatja a kellő mértékben a hiányt. A Le Temps szerint nem valószínű tehát, hogy a kormány a borfejadagokat — amelyeknek nagyságát az egyes megyékben a helyi készletek tekintetbevételell állapították meg — a tavasz folyamán lényegesen emelhesse.

A cukorellátás terén sem mutatkozik lényegesebb javulás. A cukorrépa-beholdás folyamatban van, de a megközelítendő terméseredmény 600 ezer tonnára tehető. Ez a szám lényegesen több ugyan, mert a múltévi termés 425 ezer tonna, ezzel szemben azonban 1941-ben az előző gazdasági évről 170 ezer tonnányi áthozat állott rendelkezésre, míg ezidén nem számbavehető az áthozat. Előrelátható tehát, hogy 1942-ben a cukorfejadag változatlanul havonta és fejenként 500 gram marad.

A Le Temps szerint lehetséges, hogy az újabb statisztikai adatok s maguk az események is időközben módosítják a kilátásokat.

Nem lesz cigarettajegy

A dohányjövődék igazgatósága a meghatározottabban cáfolja azokat a híreket, mintha a cigarettajegy és dohányjegy bevezetésének tervével foglalkozna.

A monopolvezérgazgatóság kéri a közönséget, ne nyugtalanodjék, mivel egy cigarettajegy, dohány és gyufa, mint a többi monopolekből elegendő mennyiséggel rendelkezik a fogyasztás fedezésére. (Rador).

Felére szállították a cukoradagot Horvátországban. A horvát élelmiszer ellátást intéző a cukor fejadagját Horvátország területén a korábbi havi egy kilógrammal szemben ötven dekagramban állapította meg. Legújabb bevezették Horvátországban a husjegyet, a hus heti fejadagja személyenként két izben kiszolgálható tizenöt-tizenöt dekagram.

Milyen kihátással van az angol gazdasági életre a távolkeleti területek elvesztése. A Stefani-iroda tükioi értesülése alapján rámutat arra, hogy az Indiai-óceán feletti ellenőrzés, illetve a távolkeleti területek elvesztése halálös csapást jelent Anglia számára. Az olasz hírszolgálati iroda statisztikai adatokat közöl ezekről a területekről az Angliába irányuló élelmiszer- és nyersanyagmennyiségről. Eszerint az angol szigetek buzaszükségletének 13 százaléka, a rizsnek 95 százaléka, marhahusnak 24 százaléka, ürühusnak 78 százaléka, sertésusnak 42 százaléka, vajnak 46 százaléka, turónak 74 százaléka, cukornak 20 százaléka, teának 95 százaléka, gyapjunak 61 százaléka, gyapotnak 14 százaléka, guminak 97 százaléka, cinnek 80 százaléka, krómnak 13 százaléka, mangának 42 százaléka, csillámnak 52 százaléka, kendernek 100 százaléka, kininnak 60 százaléka és üzemanyagnek 25 százaléka került ki Ausztráliából, Burmából, Maláj-félszigetről és a többi távolkeleti területekről.

Elbocsátott zsidó alkalmazottak bejelentése. A tímgocraai (temesvári) kereskedelmi kamara céghivatala felhívja mindazokat a társaságokat, amelyeknek zsidó igazgatósági tagjai, cégjegyzői, felügyelőbizottsági tagjai és felszámolói voltak és akiket az 1940 november 16-i 3825. számú rendeltörvény alapján elbocsátottak, hogy legkésőbb február 5-ig nyújtsák be az elbocsátástól szóló írásbeli bejelentésüket. A zsidó ügykezelő közlője a céghivatallal az elbocsátott alkalmazottak helyetteseinek nevét is, a szükséges hivatalos iratok mellékelésével.

Hivatalos devizaárfolyamok. (Az első szám a vételt, a második az eladást jelenti.) Szabadforgalmu devizák (90 százalékos felárral): Sváici frank 43.70—45.43, svéd korona 44.80—46.57. Klímng devizák: Drachma 1.21—1.22, német márka 59—60, török font 92—92, dinár 2.898—3.05, szlovák korona (38 százalékos felárral) 4.68—4.77, newg 26.50—27, dán korona 30—30, finn márka 2.50—2.50, olasz líra 9.50—9.50, francia frank (38 százalékos felárral) 3.12—3.24, horvát kuna 2.95—3.

Klubok és kaszinók által fizetendő átalány-összeg

A nemzeti repülőalap pénztára közli, hogy a repülőalapról szóló törvény rendelkezései értelmében mindazok a kaszinók, klubok, társaságok, ahol bármilyen formában történő szerencsejáték folyik, kötelesek a nemzeti banknál a „T 118” jelzésű folyószámlára a következő összeget befizetni:

Ötszáz lejt fizetnek a fürdő- és üdülőhelyeken levő kaszinók, de csak működésük idejére.

Hétezer lejt fizetnek havonta a Bucureşti-ben levő klubok és társaságok, ahol kártya vagy egyéb szerencsejáték folyik.

Ezer lei az ország más részében működő klubok és társaságok havi átalány-összege, azokra a helyiségekre, ahol szerencsejátékot üznek.

A repülőalap pénztára február 5-ig adott haladékokat a fenti összegek birságmentes kifizetésére.

Határidő napló

JANUAR 31:

Carol-fejes 250 leies érmék becserélése lejár.

Vállalatok személyzeti kimutatásának benyújtása a munkügyi felügyelőségeken.

Zsidó alkalmazottat tartó vállalatok eddig a napig kötelesek kérni a megyei románosítási felügyelőségektől a zsidó alkalmazott-tartási engedélyek kiállítását.

Visszacsatolási kölcsönjegyzés utolsó napja.

Azok a személyek, akik eddig a napig buza- és árpaeladási ajánlatot tesznek az államnak, huszezer lejt jutalmat kapnak minden vagon buza és tizenöt ezer lejt minden vagon árpa után.

FEBRUAR 3:

Gyapotfonódnak a nemzetgazdasági minisztérium nyersanyagosztályához külön a katonai és külön a polgári célokra kapott nyersanyag, gyártott és leszállított gyapotfonalmennyiség kéthetenkénti bejelentési kötelezettségének határideje.

FEBRUAR 5:

Bőrcserző üzemek a községi előjáróságnál, vágóhidak katonai és polgári ellátási államtitkárság termelési osztályánál tartoznak jelentést tenni az előző havi bőrmennyiségekről.

Kendermagkészletek tulajdonosai eddig a napig kötelesek bejelentést tenni a mezőgazdasági kamaránál. Falusiak a bejelentést a község házához juttatják el.

Klubok, kaszinók és társaskörök, ahol szerencsejáték folyik, a nemzeti repülőalap javára birságmentesen kiegyenlíthetik a kötelező átalány-összegeket.

FEBRUAR 10:

Kertészetek forgalmi adója havonta eddig a napig kifizetendő.

Ócskavas készletek havonta eddig a napig bejelentendők.

FEBRUAR 15:

Huszezer lejt jutalmat kapnak minden vagon buza után és tizenöt ezer lejt minden vagon árpa után azok a termelők, akik a február 1-ig az államnak tett eladási ajánlat nyomán a két gabonaneműt leszállták.

Az 1940-ben láttaozás és ellenőrzés végett a nemzetgazdasági minisztériumban letétbe helyezett kőolajkészvények a románosítási államtitkárságon átvehetők. A határidő lejártá után a részvényeket a letéti pénztárnál helyezik letétbe.

Kendermagkészletek zárolás alóli feloldása.

„URANIA” sláger-filmszínház
ARAD. TELEFON: 12-32

Ma világláger-bemutató! — Előadások 3, 5, 7.15 és 9.15 órákor. — Európa legnagyobb drámai színész-nőjének egyetlen ideai filmje

ZARAH LEANDER
Hans Stüwe

A DIADAL UTJA

Háborus UFA-híradó! Háborus UFA-híradó!

Az olasz labdarugó bajnoki mérkőzéseken közel féltannyi gól esik mint a magyarok mérkőzésein

Érdekes összehasonlítások a két egyforma létszámú bajnoki mezőny egyidőben elért eredményeinél

Olaszország enyhe éghajlata alatt most vasárnap fejezik be az „őszi” fordulót, a magyarok mögött viszont már hosszú téli pihenő van és most készülődnek a tavaszi rajtra, fedett tornacsarnokokban. Az olaszok tizennégy fordulót játszottak le és ennek alapján a bajnokság állása ez:

1. Róma	14	8	5	1	26:9	21
2. Venezia	14	7	5	2	18:9	19
3. Torino	14	7	5	2	19:15	19
4. Genova	14	5	6	3	23:14	16
5. Atlanta	14	6	2	6	22:18	14
6. Triestina	14	4	6	4	15:13	14
7. Liguria	14	5	4	5	24:23	14
8. Ambrosiana	14	4	6	4	20:20	14
9. Juventus	14	5	4	5	20:21	14
10. Fiorentina	14	4	5	5	19:23	13
11. Bologna	14	5	2	7	24:21	12
12. Milano	14	5	2	7	28:25	12
13. Lazio	14	3	6	5	21:23	12
14. Livorno	14	3	6	5	18:29	12
15. Napoli	14	3	4	7	13:26	10
16. Modena	14	2	4	8	11:32	8

Nézzük meg, hogy a magyar NB I. osztályában melynek ugyancsak tizenhatos mezőnye van, éppen úgy mint az olaszoknak, mi volt a helyzet a tizennegyedik forduló után:

1. Újpest	14	9	5	—	54:23	23
2. WMFC	14	11	1	2	35:21	23
3. Szolnok	14	9	4	1	45:19	22
4. Gamma	14	8	2	4	32:24	18
5. Szeged	14	6	5	3	47:21	17
6. Ferencváros	14	8	1	5	76:36	17
7. NAC	14	6	4	4	39:22	16
8. Elektromos	14	6	2	6	32:29	14
9. Kispeszt	14	6	1	7	34:44	13
10. DiMÁVAG	14	4	4	6	31:31	12
11. KolAC	14	5	1	8	26:33	11
12. SalBTC	14	3	5	6	26:36	11
13. Lampart	14	5	1	8	25:46	11
14. Újvidéki AC	14	3	1	10	20:61	7
15. MÁVAG	14	1	4	9	15:42	6
16. SzVSE	14	1	1	12	17:66	3

Az első különbség, amely szembetűnik: az olasz bajnokságban sokkal több a döntetlen eredmény.

Míg a magyaroknál csaknem az egész őszi idény alatt csak 21 mérkőzés hozott döntetlen eredményt, addig Olaszországban 36 találkozás végződött döntetlenül, Olaszországban fontosnak tartja minden csapat az idegen pályán elért döntetlent. Az ilyen idegen pályáról elhozott pont rendkívül értékes és szinte győzelemnek számít. Olasz földön a bajnokság megnyerésének az a „receptje”, hogy a csapatnak meg kell nyernie odahaza a mérkőzést és ha ehhez idegenben döntetlent ér el, már el sem lehet venni tőle a bajnoki címet. Ez persze csak elmélet, amit a gyakorlat nem egyszer megzavar, lényegében azonban az olasz csapatok általános haditerve ezen az elven épül fel.

A másik feltűnő különbség a gólok számában jelentkezik. Igen feltűnő volt éppen a legutóbbi fordulóban az, hogy a nyolc mérkőzésen aránylag igen sok, 33 gól esett, holott máskor mindössze 18—20 gól esik egy-egy fordulóban. A fenti összehasonlítás alapján

a magyar bajnokságban 551 gólt értek el ugyanannyi fordulóban, mint ahányban az olaszok mindössze 321 gólt rugtak.

Tehát nem sokkal többet, mint a magyarok góljainak a felét. Az elmúlt esztendő statisztikája szerint is az európai földrész leggőlszegényebb bajnoki mérkőzéseit az olasz felszigeten játszották. Az olasz rendszer jelszava az, hogy „elsősorban gólt nem kapni.” Előljáró majd összehoznak valamit a csatárok.

Ebből a gólszegénységből következnek, hogy a legtöbb gólt elérő Milano csak 28 góllal dicsekedhetik. Ennél több gólt a magyar bajnokságban ugyanannyi idő alatt nem kevesebb mint tíz csapat rugott. De a magyaroknál sem az élen álló csapat rugta a legtöbb gólt, mert a 76 góllal dicsekedő Ferencváros csak a hatodik helyen áll. Bár az olasz „gólgyáros” Milano a lött gólok tekintetében az élen van, mégis csak a 12. helyig tudta vinni.

Sokkal kiegyenlítettebb már az olasz mezőny elért pontok tekintetében.

Míg a magyar táblázaton az első és az utolsó helyezettet 20 pont választja el egymástól, addig Olaszországban ez a különbség csak 13 pontot tesz.

Érdekes képet kapunk már akkor is, ha mindkét tabellából kivesszük a hatodik helyezettet és ezek teljesítményét hasonlítjuk össze. A Ferencvárosnak 17 pontra volt szüksége ennek a helynek elérésére, míg a Triestina, amely sok ideig vezetve a bajnokságra tört, már 14 ponttal is megszerezte fogát erre a helyre. A Ferencváros 76 gólt lött 14 mérkőzésen, a Triestina csak 15-öt, tehát a Ferencváros góljainak egyötödét. Igaz viszont, hogy a Triestina ezzel szemben csak 13 gólt kapott, a Ferencváros pedig 36-ot. A Triestina egyébként kevesebb gólt rugott, mint magyar utolsó helyezett, az SzVSE. Ugyanilyen érdekes megállapításokra lehet jutni, ha összehasonlítjuk a gólaránvokat, a kapott gólokat, stb.

Ezek a táblázatok természetesen változnak, de a fentiek alapján levon általános jellemző különbségek egészen bizonyosan megmaradnak végre a két ország ezévi bajnoki küzdelmeinek befejezéséig.

Si-felszerelések

A. M. Mülley

Sport-Optik-Foto

Timisoara I., Str. Solderer 11
Fók: IV., Bulev. Berthe ot 10 Telefon 10-19

SZOMBAT, JANUAR 31

Bucureşti: 6.55 Hírek, hanglemezek. 12 Zenei hangverseny énekszámokkal. 12.30 Hírek. 12.50 Katonára. 13.50 Német nyelvű hírek. 14 Rádióhíradó. 14.20 Hanglemezek. 14.30 Sebesültek órája. 18 Hírek. 18.05 Énekhangverseny hanglemezekről. 19 Társadalmi szemle. 19.15 Cselló és zongora. 19.50 Német nyelvű hiszolgálat. 20 Rádióhíradó, sport. 20.15 Énekhangverseny. 20.40 Előadás. 21 Táncczene. 22 Hírek. 22.15 Kávéházi zene Braşovból (Brassóból). 23.20 Táncclemezek.

Budapest I: 6.40 Ebresztő, torna. 7 Hírek, utána hanglemezek. 10 Hírek. 10.15 A rádiózenekar hangversenye. 11.20 Vidám hangszerszólók. 11.40 Muzéumismertetés. 12.10 Cigányzene. 12.40 Hírek. 13.30 Bajtársi szolgálat. 13.45 Művészlemezek. 14.30 Hírek. 14.45 Műsorismertetés. 15 Árfolyamhírek. 15.20 Katonazene. 16.15 Ifjúsági felőra. 16.45 Hírek. 17.15 Katonahíradó. 17.55 Bónyi Adorján: Az ajándék című elbeszélése. 18.15 Zenei hangverseny. 19 Hírek. 19.20 Innen-onnan. 19.45 A „Farsangi menyasszony-szerzés” című hangjáték előadása. 20.15 Cigányzene. 20.35 Felolvasás. 20.55 A rádiózenekar hangversenye. 21.40 Hírek. 22.10 Táncczene. 23 Idegen nyelvű hírek. 23.25 Szalonzenekar hangversenye. 24 Hírek.

APRÓ HIRDETÉSEK

Az apróhirdetések díja előre fizetendő

Az apróhirdetések eredménye minden körülmények közt gyors és biztos. ALLÁSKERESÉS rovathoz szavanként egy leu, legkisebb apróhirdetés tíz leu, Vasárnaponként kettő leu, legkisebb apróhirdetés husz leu. Minden más rovathoz legkisebb apróhirdetés 10 szög 20 leu, minden további szó két leu. Vasárnaponként legkisebb apróhirdetés 10 szög 30 leu, minden további szó három leu. Jelige és „Cim a kiadóban”-hirdetések után öt leu pótdíj fizetendő. Apróhirdetéseket felvesz I. kerületben: Déli Hírlap kiadóhivatala, Piata Bratianu 3. Tel.: 28-10. II. kerületben: Hayer-társaság, Str. 3 August 17. — Popovici trafik, Piata Badea Cárta 5. — Kardos trafik, Piata Traian (Szerb templom mellett). — Grosz-trafik, Calea Dorobantilor 2. III. kerületben: Flauder trafik, Piata Lahovari. IV. kerületben: Grozescu trafik, Piata Küttl. — Pribac Mária trafik templom mellett). — Grosz-trafik, Calea Dorobantilor 2. III. kerületben: Flauder trafik, Piata Lahovari. IV. kerületben: Grozescu trafik, Piata Küttl. — Pribac Mária trafik templom mellett). — Welter-trafik, Piata Dragalina 6. Tel.: 45-06. — Wittek trafik, Bulv. Regele Carol 54. — Coliccia trafik (v. Galgóczy), Str. Bratianu 15/a. Tel.: 45-13. (Corso mozi mellett). — Apróhirdetéseket Aradon felvesz Reclama hirdetési irodája (Strada Eminescu 8. Telefon 17-11)

Alkalmazás

Bejárónó félnapra, iratokkal felvétetik. Timisoara IV., Str. Ion Bratianu 29. sz., III. emelet, ajtó 14. (7300)

Lapkihordót felveszünk. Jelentkezni a timisoarai kiadóhivatalban.

Megbízható, jól főző mindenest keresek éves bizonyítványokkal. Timisoara III., Str. Odobescu 13. szám. Villa. (192)

Mindenes szobalány kerestetik február 1-re. Timisoara (Temesvár) IV., Strada Mircea Voda 8. szám. (205)

Kifutó fiú biciklivel felvétetik. Cim a timisoarai kiadóban. (7500)

Biciklizni tudó fiatalember, jó fizetéssel felvétetik. Festékes. és vashordók eladó. Cim: Reclama, Arad, Str. Eminescu 8. (1276)

Azonnal felvétetik kasszához románul tudó nő. Cim a timisoarai (temesvári) kiadóban. (199)

Lakás

Nyugodt magyar házaspár két-három szobás, lehetőleg egyedülálló lakást keres május 1-re. „Pontos fizető” jellegre a timisoarai (temesvári) kiadóba kérek címetek. (211)

Kétszobás, fürdőszobás, cselédszobás lakást sürgősen keresek. Timisoara, telefon 40-28. szám. (7201)

Lakás, egy- vagy kétszobás, összes mellékhelyiségekkel kerestetik, sürgősen. Érdeklődni: Timisoara. Telefon: 16-00, vagy 38-00. (7020)

Szép vagy butorozott szoba fürdőszobahasználattal egy-két személynek (nem zónában) kiadó. Timisoara III., Strada Feldioara 14. szám.

Butorozott szoba kiadó egyedülálló urnak. Cim Reclama hirdetőiroda. Arad, Str. Eminescu 8. (1281)

Egy kétszoba-konyhás, összkomfortos nagyon szép lakást keresek, lehetőleg az I. vagy III. kerületi villanegyedben. Esetleg egy butorozott kombinátszobát ítévennék. Közvetítőt nagasan díjazok. Címeket „Jó lakó” jellegre a timisoarai (temesvári) kiadóba kérek. (206)

Adás-vétel

Tűzőgépet, cséplőgarnitúrákat, motorokat és malmgépeket magas napi ár mellett veszünk. Friedrich Desideriu, Timisoara II., Str. Cogalniceanu 8. szám. (2230)

Tisztítóröngyöt veszünk. Timisoara III., Str. Brancoveanu 6. sz. (3238)

Szalagszövőgépek használtak, de jó állapotban megvételre kerestetnek. Cim a timisoarai kiadóban. (8000)

Átadó kisebb vendéglő, berendezés megvételével, vasutállomás és gyár szomszédságában. Cim: Takáts Lajos. Pancota. (1255)

Eladó olcsón egy télikabát, egy tavaszikabát, egy férföltöny, két pár cipő. Timisoara (Temesvár) Blaskovits-telep, Str. Geml 21. szám. (198)

A POLLO (TIMISOARA)

Előadások 3, 5, 7, 9. Vasár- és ünnepnap d. e. 11 órakor

Az emberi szenvedélyeket visszatükröző megrázó dráma

Ut a boldogság felé

LIL DAGOVER, VICTOR STAAL, E. BALSER

Ez a kivételesen érdekes film tele van megható momentumokkal

6 darab lészórpárnát megvételre keresek Cim: Reclama hirdetőirodában, Arad, Str. Eminescu 8. (1280)

Kitűnő állapotban levő férfítelikabát, szürke angolszővből, középtermetre, eladó. Timisoara (Temesvár) IV., Str. Gajdu 12. szám, ajtó 3 (210)

Eladó egy előszobaszekrény és egy üveg pult. Timisoara (Temesvár) I., Piata Traian 3. szám, I. emelet (3345)

Eladó egy pár férfibakkancs, 44-es, duplatalpu, erős állapotban, Timisoara (Temesvár) II., Str. St. O. Iosif 4. szám, a ház mesternél, ajtó 16. (3346)

Teljes ebédlő, tölgyfa, kiváló minőségű, jókarban, eladó. Cim a timisoarai (temesvári) kiadóba kéretik. 209

Ha óhajt venni-cserélni ingatlanokat Magyarországon, ha óhajt eladni, vagy megörzésre elhelyezni különböző ingókat, forduljon hozzánk. „Dacia Felix” általános kereskedelmi közvetítő iroda. Timisoara (Temesvár) I., Piata Libertatii. Telefon: 18-61. (7700)

Női hősizma és cipők (35-ös), télikabát és ruhák, középtermetre eladók. Cim: Reclama, Arad. Str. Eminescu 8. (1274)

Pullover és hósapka készítésére alkalmas kézikötőgépet megvételre keresek. Címeket Reclama Arad, Str. Eminescu 8. alá kérek. (1278)

Jó állapotban levő email gyermekfürdőkád megvételre kerestetik. Cim a timisoarai (temesvári) kiadóban. (203)

Antoine-Eule Resumés pratiques de Litterature Francaise megvételre kerestetik. Timisoara (Temesvár) III., Str. Onitiu 5/a. Klinda. (3343)

Jó állapotban levő email gyermekfürdőkád megvételre kerestetik Cim a timisoarai (temesvári) kiadóban. (203)

Kiváló Grotarian-Steinweg keresztthuros, angol repetíciós szerkezetű, fekete zongora eladó. Timisoara (Temesvár). Telefon: 38-13. (194)

300 négyzetméter, vízhatlan, dupla tetőjű, kétrészes, libák és pulykák részére nagyon alkalmas. Továbbá hátságok, valódi vitorlavászonból, szíjjazva, eladó. Timisoara (Temesvár) I., Bulev. Diaconovici Loga 17. Ajtó 2. (3348)

41-es nikkelezett férfikoresolya, óriási Krisztus-kép (Feszty Árpád) reprodukció, masszív, gyönyörű kerettel eladó. Timisoara (Temesvár) I., Bulevardul Diaconovici Loga 17. ajtó 2. Megtekinthető csak délelőtt 12 óráig. (3349)

Jókarban levő cserépkályha megvételre kerestetik. Timisoara (Temesvár) Industria Lanei, depozit. (7600)

Eladó egy munkaszta lakatos részére. Cim: Rudolf Mosse Arad, Str. Eminescu 8. szám. (7800)

300 négyzetméter háztelek eladó. Érdeklődni: Madler, Timisoara I., Str. Gh. Gheorghiu 5. szám. (7401)

Szép akar lenni?

Használjon KULKA-féle illomtejkremet, illom-tejszappant és illom-pudert, három színben. Kapható kizárólag a

Városi gyógyszerárban

a „Fekete Sashoz” az Arany Szarvas épületében

Timisoara I., Piata I. C. Bratianu

HIRDESSEN a DÉLI HIRLAPBAN

THALIA (Timisoara)

Az év legvidámabb és legsikerültebb vígjátéka

Bübbajos májusi éjszaka

A film vidám jellegű cselekményével párhuzamosan drámai aláfestésű, meglepő és szenzációs fordulatokban bővelkedő rendőri nyomozás húzódik. Ragyogó kiállítás! Derű! Zene! Tánc!

Előadások 3, 5, 7 és 9 órakor. — Vasár- és ünnepnap d. e. 11 órakor.

Nyomatott a tipografa „timisoara” kőnyomógépén, Timisoara

Különléte

Bánási német kereskedő, széleskörű kereskedelmi gyakorlattal, kereskedelmi, vagy ipari vállalathoz társulna megfelelő tőkével. Ajánlatot „Bizalomra-méltó” jellegre a timisoarai kiadóba kérek. (3330)

Federata „Furnica” „Hangya” Szövetség, Arad

3 ellenőrzött kereskedő azonnali alkalmazással. Román és magyar nyelvet beszélő, katonai kötelezettségüknek eleget tett, lehetőleg kereskedelmi érettségivel bíró egyének jelentkezhetnek. Életkor. 40 éven alul.

Palátam január 21-én, délben, a hatos villamos megállónál félpár férficipőt. A tulajdonosa átveheti Timisoara III., Str. Coroana de Otel 8. szám, I. em. (7500)

Kisebb szövedé részére keresek azonnali zónamentes helyiséget, lehetőleg a Gyárváros elején. Cim a timisoarai (temesvári) kiadóban. (201)

Egy sétabot találtatott a hatos villamoson. Tulajdonosa átveheti: Timisoara (Temesvár) Casa Cercuata, 5. emelet. Control-iroda. (7100)

5000 lej jutalmat kap az, aki a nálam történt lopás tettese nyomára vezet. Pélich János, Timisoara (Temesvár) IV., Str. Fröbl 22. szám. (3347)

HAZAK FÖLDEK SZÖLÖK MALMOK TELKEK

minden árfokozatban HATSCHER ÜGYNÖKSÉG

Arad-ut. Carol 17. volt 46) telefon 18-95

Tactós hullám

a legújabb módszer szerint olajjal főzve

WALTRICH

fodrász Timisoara

II., Traian-tér és Str. Stefan cel Mare sarok. 1-2-3-6 os villamos megállójánál ::

Igazolvány-írányképek

a FOTO STUDIOBAN

a leggyorsabban készülnek

Timisoara I., Piata Libertatii 4